

Số: 125/BC-HĐND

Đắk Nông, ngày 10 tháng 12 năm 2022

BÁO CÁO

Thẩm tra Dự thảo nghị quyết thông qua Danh mục các dự án cần thu hồi đất để phát triển kinh tế - xã hội vì lợi ích quốc gia, công cộng trên địa bàn tỉnh Đắk Nông năm 2023

Kính gửi: Hội đồng nhân dân tỉnh

Thực hiện chức năng, nhiệm vụ theo luật định và sự phân công của Thường trực HĐND tỉnh, ngày 02/12/2022 Ban Kinh tế - Ngân sách tổ chức thẩm tra Tờ trình số 6895/TTr-UBND ngày 25/11/2022 của UBND tỉnh về việc đề nghị HĐND tỉnh thông qua “*dự thảo nghị quyết Danh mục các dự án cần thu hồi đất để phát triển kinh tế - xã hội vì lợi ích quốc gia, công cộng trên địa bàn tỉnh Đắk Nông năm 2023*”. Tham dự cuộc họp có Thường trực HĐND tỉnh, Lãnh đạo UBND tỉnh; Lãnh đạo và các Ủy viên Ban Kinh tế - Ngân sách, Lãnh đạo: Các Ban HĐND tỉnh, Văn phòng Đoàn ĐBQH và HĐND tỉnh, Văn phòng UBND tỉnh, các Sở, ngành có liên quan và UBND các huyện, thành phố Gia Nghĩa.

Qua nghiên cứu nội dung và ý kiến của các đại biểu tham dự họp, Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND tỉnh báo cáo kết quả thẩm tra như sau:

I. Sự phù hợp của Dự thảo nghị quyết với đường lối, chủ trương của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước

Căn cứ khoản 3 Điều 45 Luật Đất đai năm 2013 quy định: “*Ủy ban nhân dân cấp tỉnh trình Hội đồng nhân dân cấp tỉnh thông qua danh mục dự án cần thu hồi đất quy định tại khoản 3 Điều 62 của Luật này trước khi phê duyệt kế hoạch sử dụng đất hàng năm của cấp huyện*”. Việc UBND tỉnh trình HĐND tỉnh thông qua Danh mục các dự án cần thu hồi đất để phát triển kinh tế - xã hội vì lợi ích quốc gia, công cộng trên địa bàn tỉnh Đắk Nông năm 2023 là đúng thẩm quyền và phù hợp với đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước theo quy định.

II. Sự phù hợp của nội dung Dự thảo nghị quyết với tình hình, điều kiện phát triển kinh tế - xã hội của địa phương

1. Kết quả thực hiện danh mục các dự án cần thu hồi đất, chuyển mục đích sử dụng đất năm 2022

Năm 2022, Hội đồng nhân dân tỉnh thông qua 223 dự án, công trình cần thu hồi đất để phát triển kinh tế - xã hội vì lợi ích quốc gia, công cộng trên địa bàn tỉnh Đắk Nông (tại Nghị quyết số 186/NQ-HĐND ngày 15/12/2021 thông qua 204 dự án, Nghị quyết số 08/NQ-HĐND ngày 05/5/2022 thông qua 18 dự

án và Nghị quyết số 51/NQ-HĐND ngày 16/11/2022 thông qua 01 dự án), trong đó:

- 78 dự án đăng ký mới năm 2022;
- 145 dự án chuyển tiếp sang năm 2022.

Theo báo cáo của UBND tỉnh tính đến thời điểm hiện tại, tổng số công trình, dự án đã thực hiện xong việc thu hồi đất là 26 công trình, dự án chiếm tỷ lệ 11,65 %; 92 công trình, dự án đang thực hiện chưa đến kết quả cuối cùng, chiếm tỷ lệ 41,25 % và 105 công trình, dự án chưa triển khai thực hiện chiếm tỷ lệ 47,10 % (trong đó đề nghị hủy bỏ 44 công trình, dự án).

Qua kết quả triển khai thực hiện các Nghị quyết của HĐND tỉnh, Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND tỉnh nhận thấy kết quả đã thực hiện xong danh mục các dự án cần thu hồi đất của UBND các huyện, thành phố còn rất thấp, điển hình như huyện Đắk Song 0 %, Gia Nghĩa 4,68%; Krông Nô 6,89%...

Việc thực hiện thu hồi đất để thực hiện các dự án đạt kết quả thấp có nhiều nguyên nhân khác nhau. Tuy nhiên, đây là những tồn tại, hạn chế trong nhiều năm qua nhưng UBND tỉnh chưa có giải pháp để khắc phục. Do đó, đề nghị UBND tỉnh chỉ đạo các cơ quan chuyên môn và địa phương rà soát chặt chẽ, nâng cao trách nhiệm ngay từ khâu ban đầu (nghiên cứu tiền khả thi, quy hoạch, thiết kế, đánh giá các tác động của dự án...); đăng ký của các đơn vị, chỉ đề xuất những dự án đã được các cơ quan có thẩm quyền giao vốn đủ điều kiện triển khai.

2. Về danh mục các dự án cần thu hồi đất năm 2023

2.1. Về danh mục các dự án cần thu hồi đất đăng ký mới năm 2023

UBND tỉnh trình HĐND tỉnh thông qua 37 dự án cần thu hồi đất đăng ký mới năm 2023, diện tích đề nghị thu hồi đất là 218,79 ha. Qua rà soát cho thấy, phần lớn các dự án thực hiện bằng nguồn vốn ngân sách nhà nước, đã có kế hoạch giao vốn, do đó về cơ bản Ban Kinh tế - Ngân sách thống nhất với đề xuất danh mục các dự án cần thu hồi đất năm 2023 của UBND tỉnh.

Tuy nhiên, đối với các dự án đầu tư ngoài ngân sách như: Nhà máy xử lý và tái chế chất thải rắn Đắk Mil tại xã Đắk Lao, huyện Đắk Mil, đề nghị UBND tỉnh rà soát lại hồ sơ, tính khả thi, tác động của dự án với tình hình, điều kiện phát triển kinh tế - xã hội của địa phương (sự phù hợp vị trí dự án với quy hoạch, đánh giá tác động bảo vệ môi trường sơ bộ, hiệu quả về kinh tế - xã hội...) báo cáo HĐND tỉnh xem xét quyết định, vì tại nội dung dự thảo Nghị quyết chỉ mới đề cập đến việc nghiên cứu, khảo sát đề xuất đầu tư dự án theo Công văn số 5126/UBND-KT ngày 09/9/2022 của UBND tỉnh.

2.2. Về danh mục các dự án chuyển tiếp sang năm 2023

Qua rà soát cho thấy, có 32 dự án đầu tư trong đó có nhiều công trình, dự án ngoài ngân sách đã quá thời gian 3 năm nhưng UBND tỉnh vẫn đề nghị

chuyển tiếp sang năm 2023 để thực hiện là không tuân thủ theo quy định tại khoản 3 Điều 49 Luật Đất đai 2013¹.

Bên cạnh đó, có một số dự án có nhu cầu sử dụng đất lớn, đặc biệt là một số dự án đầu tư ngoài ngân sách (các dự án Khu đô thị) đã được HĐND tỉnh thông qua nhưng đến nay chậm triển khai làm hạn chế quyền sử dụng đất của người dân trong vùng dự án dẫn đến phát sinh đơn thư khiếu nại, tố cáo (như dự án Khu đô thị mới số 3, phường Nghĩa Trung).

Do đó, đề nghị UBND tỉnh cần đánh giá rõ về tình hình triển khai của các dự án, đồng thời thực hiện nghiêm Nghị quyết số 18-NQ/TW ngày 16/6/2022 của Ban chấp hành Trung ương về tiếp tục đổi mới, hoàn thiện thể chế, chính sách, nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý và sử dụng đất, tạo động lực đưa nước ta trở thành nước phát triển có thu nhập cao². Đối với dự án không triển khai thực hiện, đề nghị UBND tỉnh xem xét đưa ra khỏi danh mục thu hồi đất năm 2023.

2.3. Về danh mục các dự án đề nghị hủy bỏ

Việc hủy bỏ danh mục các dự án cần thu hồi đất quá 03 năm chưa thực hiện thu hồi đất là đảm bảo đúng theo quy định tại khoản 3 Điều 49 Luật Đất đai 2013, làm căn cứ pháp lý để cơ quan nhà nước điều chỉnh quy hoạch, kế hoạch cấp huyện và công bố việc điều chỉnh, hủy bỏ.

Tuy nhiên, qua rà soát 44 công trình, dự án đề nghị hủy bỏ cho thấy: Có nhiều công trình, dự án đã được cơ quan có thẩm quyền chấp thuận chủ trương đầu tư, nhưng không triển khai thực hiện. Do đó, đề nghị UBND tỉnh làm rõ trách nhiệm của các đơn vị trong việc đề xuất chấp thuận chủ trương đầu tư, chưa rà soát kỹ lưỡng khi chưa có kế hoạch bố trí nguồn vốn cũng như sự phù hợp với các quy định liên quan để đề xuất đưa vào danh mục các dự án cần thu hồi đất nhưng đến nay phải hủy bỏ.

III. Tính hợp hiến, tính hợp pháp và tính thống nhất của dự thảo nghị quyết về hệ thống pháp luật

Dự thảo nghị quyết được xây dựng phù hợp và thống nhất với hệ thống văn bản pháp luật hiện hành, đảm bảo tính hợp hiến, hợp pháp. Tuy nhiên, qua xem xét Ban Kinh tế - Ngân sách có một số ý kiến như sau:

1. Về nội dung dự thảo Nghị quyết

Qua rà soát cho thấy, các công trình, dự án đăng ký thực hiện mới nhưng hiện nay chưa phù hợp với Quy hoạch sử dụng đất các huyện, thành phố Gia Nghĩa được UBND tỉnh phê duyệt. Theo quy định tại Điều 12 và Điều 63 Luật

¹ "Diện tích đất ghi trong kế hoạch sử dụng đất hàng năm của cấp huyện đã được công bố phải thu hồi để thực hiện dự án hoặc phải chuyển mục đích sử dụng đất mà sau 3 năm chưa có quyết định thu hồi đất hoặc chưa được phép chuyển mục đích sử dụng đất thì cơ quan nhà nước có thẩm quyền phê duyệt kế hoạch sử dụng đất **phải điều chỉnh, hủy bỏ** và phải công bố việc điều chỉnh, hủy bỏ việc thu hồi hoặc chuyển mục đích đối với phần diện tích đất ghi trong kế hoạch sử dụng đất".

² Một trong những nội dung như: Việc thu hồi đất phải tuân thủ Hiến pháp và pháp luật; chỉ được thực hiện sau khi phương án bồi thường, hỗ trợ, tái định cư được phê duyệt. Đối với trường hợp thu hồi đất mà phải bố trí tái định cư thì phải hoàn thành bố trí tái định cư trước khi thu hồi đất.

Đất đai năm 2013 thì việc thu hồi đất phải phù hợp với Quy hoạch, kế hoạch sử dụng đất cấp huyện được cơ quan có thẩm quyền phê duyệt. Do đó, đề nghị UBND tỉnh báo cáo rõ việc phê duyệt quy hoạch để các đại biểu HĐND có cơ sở xem xét, quyết định.

2. Về hoàn thiện Dự thảo Nghị quyết

Đề nghị cơ quan xây dựng dự thảo Nghị quyết nghiên cứu, chỉnh sửa một số nội dung như sau:

- Tại cột “Nguồn vốn” Phụ lục I đề nghị chỉ ghi giải trình trong Tờ trình của UBND tỉnh để các Đại biểu HĐND tỉnh nắm rõ, không ghi trong dự thảo nghị quyết của HĐND tỉnh.

- Tại cột “Ghi chú” Phụ lục II và Phụ lục III đề nghị chỉ ghi giải trình trong Tờ trình của UBND tỉnh để các Đại biểu HĐND tỉnh nắm rõ, không ghi trong dự thảo nghị quyết của HĐND tỉnh.

IV. Kết luận và kiến nghị

Việc UBND tỉnh trình HĐND tỉnh ***Dự thảo nghị quyết thông qua danh mục các dự án cần thu hồi đất để phát triển kinh tế - xã hội vì lợi ích quốc gia, công cộng trên địa bàn tỉnh Đắk Nông năm 2023*** là cần thiết, đúng thẩm quyền theo quy định. Tuy nhiên, để đảm bảo tính khả thi và đúng quy định của pháp luật, đề nghị UBND tỉnh giải trình, báo cáo rõ một số ý kiến đã nêu trên tại Mục II và Mục III. Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND tỉnh cơ bản thống nhất với các đề xuất của UBND tỉnh tại dự thảo nghị quyết nhưng đề nghị nghiên cứu, báo cáo rõ một số nội dung như sau:

1. Đối với 37 công trình, dự án đăng ký mới: Đề nghị UBND tỉnh báo cáo về sự phù hợp của các công trình, dự án với Quy hoạch sử dụng đất giai đoạn 2021-2030 của các huyện, thành phố Gia Nghĩa để các đại biểu HĐND có cơ sở xem xét, quyết định và UBND chịu trách nhiệm về tính chính xác về vị trí, diện tích sử dụng đất của các công trình, dự án.

2. Đối với 156 công trình chuyển tiếp sang năm 2023:

- Đối với 124 công trình, dự án trong thời hạn, đề nghị UBND tỉnh rà soát, đôn đốc chỉ đạo để đẩy nhanh tiến độ thực hiện đảm bảo theo quy định.

- Đối với 32 dự án đã quá thời gian 3 năm, đề nghị UBND tỉnh rà soát những dự án chưa triển khai thực hiện các thủ tục thu hồi đất, để đưa ra khỏi danh mục thu hồi đất năm 2023.

3. Đối với 44 công trình, dự án đề nghị hủy bỏ:

- Thống nhất đối với 13 công trình, dự án quá 03 năm nhưng chưa thực hiện đề nghị hủy bỏ theo quy định tại khoản 3 điều 49 Luật Đất đai năm 2013.

- Đối với 31 công trình chưa quá 03 năm: Đề nghị UBND tỉnh báo cáo rõ nguyên nhân việc đề xuất hủy bỏ cụ thể đối với từng dự án để các đại biểu HĐND có cơ sở xem xét, quyết định.

4. Đề nghị UBND tỉnh chỉ đạo cơ quan chuyên môn và các đơn vị liên quan rà soát, bổ sung các công trình, dự án cần thu hồi đất còn thiếu (nếu có); và

soát lại tên dự án, diện tích cần thu hồi đảm bảo thống nhất với các văn bản chấp thuận chủ trương, bố trí vốn nhằm hạn chế việc bổ sung, điều chỉnh nhiều lần.

Trên đây là báo cáo thẩm tra của Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND tỉnh, kính trình HĐND tỉnh xem xét, quyết định./.

Nơi nhận:

- Thường trực Tỉnh ủy (báo cáo);
- Thường trực HĐND tỉnh (báo cáo);
- Lãnh đạo các Ban HĐND tỉnh;
- Lãnh đạo UBND tỉnh;
- Các Đại biểu tham dự Kỳ họp;
- LĐ Văn phòng Đoàn ĐBQH & HĐND;
- Các Sở, ban, ngành;
- UBND các huyện, TP Gia Nghĩa;
- Lưu VT, CTHĐND.

**TM. BAN KINH TẾ - NGÂN SÁCH
KT. TRƯỞNG BAN
PHÓ TRƯỞNG BAN**

Nguyễn Xuân Thanh